

Història, política, literatura

A 150 anys de la *Historia de Cataluña* *y de la Corona de Aragón* de Víctor Balaguer

JORNADES INTERNACIONALS

Biblioteca Museu Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú)
Ateneu Barcelonès (Barcelona)
24 i 25 d'octubre de 2014

Grup d'Estudi sobre la Literatura del Vuit-cents (UdL), Grup d'Estudi d'Història de la Cultura
i dels Intel·lectuals (UB) i Grup de recerca sobre Textos Literaris Contemporanis (UVic)

Organitzadors:

GELIV GRUP D'ESTUDI
SOBRE LA LITERATURA
DEL VUIT-CENTS

TEXLICO: Grup de recerca
sobre Textos Literaris
Contemporanis

Col·laboradors:

ABCDEFGHIJK
LMNOPQRSTU
VWXYZ

Projecte
Almirall

De 1860 a 1863 Víctor Balaguer lliurava els cinc volums de la *Historia de Catalunya y de la Corona de Aragón*: la considerable síntesi resultat tant de la urgència del relat legitimador, restaurador, autenticador i monumentalitzador que integrés els catalans dins la història (dins el «veritable llibre de llibres» que és la història, deia Balaguer), d'una banda, com, de l'altra, dels imperatius del publicisme (ja irreversibles, segons també apuntava Balaguer). El talent literari de Víctor Balaguer es provava, així, en el gran art públic que era aleshores la història: en el «sinistre ponent de Donya Isabel II», la seva *Historia de Catalunya* recollia la nodrida herència de la vindicació provincialista alhora que argumentava els postulats polítics que Balaguer havia anat defensant des de mitjan dècada dels cinquanta: un passat peninsular plural, l'autoritat del model confederal de la Corona d'Aragó, l'exaltació de l'antic constitucionalisme català. Un argumentari imprescindible per a la batalla política del catalanisme a venir servit en un text que esdevenia una pedrera abundant per a la literatura de la «renaixença».

Proposem de tornar-hi, a tot plegat, a propòsit dels 150 anys de la publicació de la *Historia de Catalunya y de la Corona de Aragón*. I també, a recer seu, al conjunt dels treballs i els dies de Víctor Balaguer.

Comitè organitzador

Rosa Cabré (UB), Roger Canadell (secretaria, UOC), Giovanni Cattini (UB), Montserrat Comas (BMVB), Josep M. Domingo (UdL).

Comitè científic

Jordi Casassas (UB), Pere Gabriel (UAB), Enric Gallén (UPF), Manuel Jorba (UAB), Ramon Pinyol (UVic), Lluís Ferran Toledano (UAB).

Organitzadors

Grup d'Estudi de la Literatura del Vuit-cents, Grup d'Estudis d'Història de la Cultura i dels Intel·lectuals.

Col·laboradors

Biblioteca Museu Víctor Balaguer, Ateneu Barcelonès, Aula Joaquim Molas de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, Projecte Almirall, Universitat de Barcelona, Museu d'Història de Barcelona.

Divendres, 24 d'octubre

Sala de lectura de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú)

Matí

- 9.30 h Recepció i acreditacions.
- 10.00 h Inauguració de les Jornades. Parlaments.
- 10.30–11.15 h Conferència inaugural: Enric CASSANY (UAB), Víctor Balaguer, novellesc.
- 11.15–11.30 h Pausa.
- 11.30–11.50 h Montserrat COMAS (BMVB), *L'epistolari de Víctor Balaguer. Gestió, ús i potencial historiogràfic d'un document excessiu*.
- 11.50–12.10 h Magí SUNYER (URV), *Catalunya i democràcia: el cercle de Víctor Balaguer en 1857–1860*.
- 12.10–12.30 h Roger CANADELL (UOC), Joan FUSTER SOBREPÈRE (UOC), Lluís Cutchet i Víctor Balaguer: *historicisme romàntic i liberalisme progressista. L'exemple de «El Conceller»*.
- 12.30–12.50 h Rafael ROCA (UV), *La Corona d'Aragó en l'epistolari entre Víctor Balaguer i Jerónimo Borao*.
- 12.50–13.10 h Lourdes SÁNCHEZ RODRIGO (U. de Granada), *títol pendent*.
- 13.10 h Debat.

Tarda

- 16.00–16.20 h Mireia ROSICH (BMVB), *Els gravats de la Historia de Catalunya i la pintura d'història en les col·leccions de Víctor Balaguer*.
- 16.20–16.40 h Rosa CABRÉ (UB), *La Historia de Catalunya y de la Corona de Aragón de Víctor Balaguer: un panorama literari*.
- 16.40–17.00 h Joan PALOMAS (ANC), *La Historia de Catalunya y de la Corona de Aragón en la trajectòria intel·lectual de Víctor Balaguer*.
- 17.00–17.20 h Giuseppe GRILLI (U. di Roma Tre), *Balaguer, entre el Grand Tour i l'aproximació a Itàlia*.
- 17.20 h Debat

Dissabte, 25 d'octubre

Sala Verdaguer de l'Ateneu Barcelonès (Barcelona)

- 10.15 h Recepció. Parlaments.
- 10.30–10.50 h Albert GHANIME (GEHCI, UB), *Apreciacions generals sobre la influència de l'obra de Víctor Balaguer en la historiografia catalana*.
- 10.50–11.10 h Jordi ROCA VERNET (URV), *L'efervescència de les llibertats catalanes a través de la geografia de Barcelona*.
- 11.10–11.30 h Josep-Maria GARCIA-FUENTES (UPC), *Víctor Balaguer, Montserrat i la construcció de Catalunya i d'Espanya al segle XIX*.
- 11.30–12.00 h Debat. Pausa.
- 12.00–12.45 h Conferència de clausura: Enric UCELAYDA CAL (UPF), *Víctor Balaguer, inventor de la retòrica nacionalista catalana*.
- 12.45 h Clausura de les Jornades.

Inscripció

Preu: 15 €.

Matrícula en línia (de l'1 de setembre al 23 d'octubre): aulajoaquimmolas@victorbalaguer.cat, amb adjunt de comprovant d'ingrés al compte ES66 2100 0024 9402 0075 8072 (amb la indicació «Jornades Balaguer 2014»). Reconeixement d'1 crèdit ETCS per a alumnes del Grau d'Història de la Universitat de Barcelona.

Secretaria

Aula Joaquim Molas de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer
aulajoaquimmolas@victorbalaguer.cat
 Av. Víctor Balaguer s/n
 08800 Vilanova i la Geltrú
 Tel. 938 154 202
 Fax 938 153 684

